

Na ktorom VÚC sa registruje, ak bude záujemca poskytovať sociálnu službu na území viacerých VÚC?

V súlade s § 64 ods. 1 ak nie je možné určiť miesto poskytovania sociálnej služby, alebo ak sa sociálna služba bude poskytovať na území viacerých vyšších územných celkov, žiadosť o zápis do registra sa podáva podľa sídla právnickej osoby, ktorá o zápis žiada alebo podľa trvalého alebo prechodného pobytu fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra. Súčasne sa v ustanovení § 65 ods. 3 sa upravuje, že ak sa sociálna služba bude poskytovať aj v územnom obvode iného vyššieho územného celku alebo viacerých vyšších územných celkov, vyšší územný celok, ktorý zápis do registra vykonal je povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť každému vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode bude miesto poskytovania tejto sociálnej služby, ako aj každú zmenu v registri a vymazať z registra.

Kto má právo žiadať o zápis do registra?

O zápis do registra žiada fyzická osoba, ktorá má záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo právnická osoba, ktorá má záujem o poskytovanie sociálnej služby, zastúpená fyzickou osobou, ktorá je štatutárnym orgánom tejto právnickej osoby.

Ak požiadala o registráciu nezisková organizácia založená obcou/VÚC, považuje sa za verejného poskytovateľa alebo za neverejného poskytovateľa?

V súlade s ustanovením § 3 odsek 3 zákona sa aj právnická osoba, t.j. aj nezisková organizácia založená za účelom poskytovania sociálnej služby obcou alebo VÚC, ako jediným zakladateľom, považuje za verejného poskytovateľa sociálnej služby.

Je potrebné zaregistrovať ako jedáleň (patriacu mestu alebo obci) aj službu, ak seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím s príspevkom mesta poberajú obedy v školských jedálňach (resp. inde), alebo im odtiaľ donášajú obеды domov?

Závisí to od skutočnosti, či je jedáleň zariadením sociálnych služieb, resp. či priestor slúži ako jedáleň pre zákonom stanovené cieľové skupiny, resp. či sa súčasne z tejto jedálne poskytuje dovoz stravy do domácností klienta. Zákon neskúma, kto je vlastníkom budovy, ktorá sa využíva na jedáleň, ale či poskytovanie takýchto činností spĺňa charakter sociálnej služby a od toho závisí, či je potrebné sa aj registrovať.

Viac:

Z hľadiska rozsahu a podmienok poskytovania odborných, obslužných alebo ďalších činností, je služba v jedálni druhom sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách (§ 58 zákona o sociálnych službách). V súlade s § 2 má byť sociálna služba zameraná napr. aj na podporu fyzickej osoby pri jej začlenení do spoločnosti a prevenciu sociálneho vylúčenia. Práve tento rozmer by mala naplňovať sociálna služba poskytovaná v jedálni spoločným podávaním jedál v jedálni, so súvisiacou sociálnou funkciou spoločného stretávania sa a komunikácie a poskytovaním základného sociálneho poradenstva, ktoré je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa zákona o sociálnych službách. Práve tým sa odlišuje od komerčne prevádzkovaných služieb obdobného charakteru zameraných na výrobu a rozvoz hotových jedál. Podľa § 58 zákona o sociálnych službách, v jedálni sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá:

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovania základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie a alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti fyzickej osoby uvedenej pod písmenami b) a c).

Už zo samotného označenia tohto druhu sociálnej služby- poskytovania sociálnej služby v jedálni je miestom poskytovania tejto sociálnej služby práve jedáleň, v priestoroch ktorej sa poskytuje spoločné stravovanie vymedzenej cieľovej skupine osôb, a toto stravovanie tým plní zároveň sociálnu funkciu pri spoločenskom začlenení týchto osôb. Z hľadiska obsahu tejto podpornej služby ide v rámci prevádzky jedálne o prípravu stravy a jej vydávanie (spôsob stravovania) s možnosťou zjedenia stravy stravníkmi na mieste (teda priamo v jedálni), alebo odnesenia tejto stravy zo strany stravníka vo svojej nádobe domov. Vzhľadom na okruh oprávnených osôb, ktorými sú aj fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom alebo ktoré dovŕšili dôchodkový vek, právna úprava ustanovuje možnosť pre tento okruh fyzických osôb poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy (dovezenia stravy) do ich domácnosti (teda popri stravovaní priamo v jedálni, alebo odnesením stravy zo strany stravníka domov). Jedáleň však musí mať zároveň (súčasne) aj ambulatnú formu tejto sociálnej služby a tým aj súvisiace priestory, v ktorých je táto sociálna služba touto formou poskytovaná (miestnosť ktorá je zriadená na jedenie alebo vydávanie jedál na odnesenie domov) a až následne zároveň (súčasne) môže túto sociálnu službu poskytovať aj terénou formou.

Ak fyzická osoba z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluže) nemôže jedáleň navštevovať, či už za účelom priamej konzumácie jedla v jedálni, alebo za účelom jeho osobného odberu jedla do prenosnej nádoby, je možné stravovanie v domácnosti fyzickej osoby riešiť v rámci poskytovania domácej opatrovateľskej služby, resp. poskytovaním v rámci domácej opatrovateľskej služby aj jedného z jej úkonov starostlivosti o domácnosť podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnych službách, t.j. donášky jedla do domu.

Je registrácia povinná, okrem zariadení, aj na poskytovanie opatrovateľskej služby verejným poskytovateľom (obcou)?

V § 62 sa upravuje, že poskytovateľ sociálnej služby (verejný poskytovateľ sociálnej služby aj neverejný poskytovateľ sociálnej služby uvedený v § 3 ods. 3 a 5) môže poskytovať sociálne služby len na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Z uvedeného vyplýva, že aj obec, ktorá má záujem poskytovať sociálnu službu (napr. opatrovateľskú službu), ako právnická osoba alebo prostredníctvom právnickej osoby - napr. neziskovej organizácie založenej touto obcou, ako jediným zakladateľom, je povinná, ako právnická osoba poskytujúca domácu opatrovateľskú službu, sa registrovať.

Musí byť štatutárny orgán právnickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra bezúhonný a toto aj dokladovať?

Áno, v súlade s ustanovením § 63 odsek 1 až 3 a 5 sa bezúhonnosť vyžaduje u

- fyzickej osoby a právnickej osoby, ktorá žiada o zápis ,

- fyzickej osoby, ktorá je štatutárnym orgánom právnickej osoby, ktorá žiada o zápis ,
- zodpovedného zástupcu poskytovateľa sociálnej služby a
- fyzickej osoby, ktorá je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby .

Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace, ktorý si vyžiada od príslušného orgánu priamo vyšší územný celok, na základe údajov na to potrebných podľa § 64 ods. 2 písm. i) predložených pri žiadosti o zápis do registra. V prípade žiadateľa o zápis so sídlom mimo územia SR, alebo ak bezúhonnosť preukazuje fyzická osoba, ktorá nie je občanom SR alebo iného štátu EHS a nemá pobyt na území SR sa kópia dokladu preukazujúceho bezúhonnosť prikladá priamo k žiadosti o zápis do registra podľa § 64 ods. 3 písm. a).

Kto sa považuje za spoločníka právnickej osoby alebo člena právnickej osoby na účely jeho ustanovenia za zodpovedného zástupcu za poskytovanie sociálnej služby podľa § 63 ods. 3 zákona?

Spoločník právnickej osoby je pojmom právnych foriem obchodných spoločností – ide aj o fyzickú osobu, ktorá sa na spoločnosti podieľa vkladom podľa spoločenskej zmluvy, ak však pôjde o právnu formu napr. neziskovej organizácie za spoločníka právnickej osoby na účely § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách možno považovať zakladateľa, resp. jednotlivých zakladateľov neziskovej organizácie s peňažnými a nepeňažnými vkladmi podľa zakladacej listiny. Niektoré právne formy za člena právnickej osoby považujú fyzickú osobu, ktorej prináleží členstvo - môže vzniknúť prijatím za člena alebo iným spôsobom určeným stanovami, niektoré právne formy tvoria orgány s vymedzenou pôsobnosťou s určeným spôsobom voľby a početnosťou členov týchto orgánov. Pri interpretácii „člena právnickej osoby“ na účely § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách je preto potrebné vychádzať z konkrétnej špeciálnej právnej úpravy príslušnej právnej formy právnickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb.

Viac:

Fyzickou osobou, ktorá je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby môže byť podľa § 63 ods. 3 aj fyzická osoba, ktorá nie je v pracovnom pomere k poskytovateľovi sociálnej služby - teda nie je zamestnancom poskytovateľa sociálnej služby, ale táto fyzická osoba musí mať právne postavenie spoločníka právnickej osoby alebo člena právnickej osoby. Teda má právne postavenie, resp. právny vzťah k právnickej osobe - poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý predpokladá jej konanie v súlade so záujmami tejto právnickej osoby, resp. predpokladá súlad jej záujmov so záujmami tejto právnickej osoby, a to z titulu jej peňažného alebo nepeňažného vkladu do právnickej osoby alebo jej členstva v právnickej osobe. Vzhľadom do úvahy prichádzajúce rôzne právne formy právnických osôb a fyzických osôb, ako poskytovateľov sociálnych služieb, obsahuje ustanovenie § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách všeobecné vyjadrenie „spoločník právnickej osoby“, „člen právnickej osoby“. Zdôrazňujeme, že každá právnická osoba má svoju právnu formu, ktorá vyplýva z určitej právnej normy (zákona), ktorá v zásade ustanovuje záväzné organizačno-právne formy právnickej osoby, spôsob ich vytvárania, vymedzenie ich postavenia, práva a povinnosti, vnútorné vzťahy v rámci právnickej osoby a pod. Spoločník právnickej osoby je pojmom právnych foriem obchodných spoločností – ide aj o fyzickú osobu, ktorá sa na spoločnosti podieľa vkladom podľa spoločenskej zmluvy, ak však pôjde o právnu formu napr. neziskovej organizácie za spoločníka právnickej osoby na účely § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách možno považovať zakladateľa, resp. jednotlivých zakladateľov neziskovej organizácie s peňažnými a nepeňažnými vkladmi podľa

zakladacej listiny. Niektoré právne formy za člena právnickej osoby považujú fyzickú osobu, ktorej prináleží členstvo - môže vzniknúť prijatím za člena alebo iným spôsobom určeným stanovami, niektoré právne formy tvoria orgány s vymedzenou pôsobnosťou s určeným spôsobom voľby a početnosťou členov týchto orgánov. Pri interpretácii „člena právnickej osoby“ na účely § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách je preto potrebné vychádzať z konkrétnej špeciálnej právnej úpravy príslušnej právnej formy právnickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Ak ide o neziskovú organizáciu ide o zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov. V súlade s týmto zákonom za člena právnickej osoby na účely § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách je potrebné považovať členov orgánov neziskovej organizácie - členov správnej rady, členov dozornej rady a členov ďalšieho orgánu, ak je zriadený (štatútom).

Podľa § 63 ods. 3 zodpovedný zástupca musí byť pri poskytovaní sociálnej služby v pracovnoprávnom vzťahu k poskytovateľovi sociálnej služby, to neplatí ak je spoločníkom alebo členom právnickej osoby-poskytovateľa. To znamená, že zodpovedný zástupca môže byť v pracovnoprávnom vzťahu aj k inému zamestnávateľovi, ak je členom právnickej osoby?

V záujme odstránenia problémov interpretačnej praxe sa novelou zákona o sociálnych službách vykonanou zákonom č. 331/2017 Z. z. precizovalo ustanovenie § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách v tom smere, že zodpovedný zástupca poverený za odborné poskytovanie sociálnej služby musí byť v pracovnom pomere (teda v pracovnoprávnom vzťahu, ktorým môže byť výlučne pracovný pomer) k poskytovateľovi sociálnej služby. Musí ísť teda o zodpovedného zástupcu, ktorý je zamestnancom poskytovateľa sociálnej služby. Takto koncipovanou právnou úpravou išlo o odstránenie nedostatkov interpretačnej a aplikačnej praxe, pri ktorých sa za splnenie požiadavky existencie pracovnoprávneho vzťahu k poskytovateľovi sociálnej služby považovalo aj uzatvorenie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, čo vzhľadom na povahu, obsah a charakter vykonávanej činnosti (zodpovednosť „za odborné“ poskytovanie sociálnej služby) - ide o hlavnú činnosť poskytovateľa sociálnej služby, bolo v rozpore so Zákonníkom práce.

Z hľadiska tejto povahy a charakteru vykonávania činnosti zodpovedného zástupcu so súvisiacou časovou náročnosťou jej vykonávania, je odôvodnenou požiadavka pracovného pomeru k poskytovateľovi sociálnej služby. Fyzickou osobou, ktorá je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby síce môže byť podľa § 63 ods. 3 aj fyzická osoba, ktorá nie je v pracovnom pomere k poskytovateľovi sociálnej služby - teda nie je zamestnancom poskytovateľa sociálnej služby, ale táto fyzická osoba musí mať právne postavenie spoločníka právnickej osoby alebo člena právnickej osoby. Teda má právne postavenie, resp. právny vzťah k právnickej osobe - poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý predpokladá jej konanie v súlade so záujmami tejto právnickej osoby, resp. predpokladá súlad jej záujmov so záujmami tejto právnickej osoby, a to z titulu jej peňažného alebo nepeňažného vkladu do právnickej osoby alebo jej členstva v právnickej osobe.

Viac:

Zároveň však právna úprava § 64 ods. 3 písm. h) zákona o sociálnych službách novo ustanovuje povinnosť žiadateľa o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb priložiť k žiadosti o zápis do tohto registra kópiu dokladu preukazujúceho existenciu právneho vzťahu, z ktorého vyplýva záväzok výkonu funkcie zodpovedného zástupcu uvedeného v § 63 ods. 3 zákona o

sociálnych službách a opis práv a povinností vyplývajúcich z výkonu tejto funkcie. Vzhľadom na možnosť vykonávania funkcie zodpovedného zástupcu zamestnancom v pracovnom pomere, ako aj spoločníkom právnickej osoby alebo členom právnickej osoby formulácia ustanovenia je všeobecná a v zásade pripúšťa za požadovaný doklad považovať písomnú pracovnú zmluvu s pracovnou náplňou, resp. opisom pracovného miesta, resp. pracovnej činnosti, ak ide o zamestnanca poskytovateľa sociálnej služby v pracovnoprávnom vzťahu, ktorým môže byť len pracovný pomer. V prípade spoločníka právnickej osoby alebo člena právnickej osoby môže ísť podľa jej právnej formy o spoločenskú zmluvu, resp. zakladaciu listinu, štatút, stanovy, zakladateľskú zmluvu, písomné poverenie na výkon funkcie zodpovedného zástupcu alebo iné relevantné doklady, ktoré obsahujú skutočnosti, resp. náležitosti požadované v § 64 ods. 3 písm. h) zákona o sociálnych službách (záväzok výkonu funkcie zodpovedného zástupcu uvedeného v § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách a opis práv a povinností vyplývajúcich z výkonu tejto funkcie). Tento požadovaný doklad vo svojich dôsledkoch bezvýhradne preukazuje písomný súhlas zodpovedného zástupcu s ustanovením do funkcie a výkonom tejto funkcie pri znalosti obsahu jej vykonávania, nakoľko ide o doklad, ktorý nemožno vyhotoviť bez jeho aktívnej účasti, spolupráce a súhlasu (v tejto súvislosti zdôrazňujeme aj právnu skutočnosť, že vymedzené osobné údaje zodpovedného zástupcu, uvedeného v § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách, sa uvádzajú v žiadosti o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb a tieto údaje sú zapísané aj v tomto zverejnenom registri).

Ak sa malá obec registruje na poskytovanie opatrovateľskej služby (kde je zamestnaná napr. len 1 opatrovateľka), aký musí byť odborný garant?

Požiadavky na plnenie funkcie zodpovedného zástupcu za poskytovanie opatrovateľskej služby podľa § 63 ods. 3 a 4 sa rovnako vzťahujú aj na tento skutkový stav (ak ich neplní starosta, ako štatutárny orgán obce). Teda fyzická osoba zodpovedná za poskytovanie opatrovateľskej služby („odborný garant“) musí byť spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, bezúhonná a odborne spôsobilá (podľa § 63 ods. 4 získané vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa) a v pracovnom pomere k obci, ako poskytovateľovi opatrovateľskej služby a z písomnej pracovnej zmluvy s pracovnou náplňou, resp. opisom pracovného miesta, resp. pracovnej činnosti, musí vyplývať záväzok výkonu funkcie zodpovedného zástupcu a opis práv a povinností vyplývajúcich z výkonu tejto funkcie. Odborným garantom môže byť aj opatrovateľka, ak splní vyššie uvedené podmienky.

Podľa § 64 ods. 3 písm. c) sa preukazujú aj hygienické podmienky, ale nie je uvedené, že je potrebné rozhodnutie hygienika.

Údaje o plnení hygienických podmienok zodpovedajúcich druhu, forme sociálnej služby a počtu prijímateľov sociálnej služby na účely plnenia tejto jednej z právnych podmienok zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb sa preukazujú kópiou právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska príslušného orgánu verejného zdravotníctva o uvedení priestorov do prevádzky alebo o zmene v ich prevádzkovaní a o schválení prevádzkového poriadku alebo jeho zmeny príslušným orgánom verejného zdravotníctva, a to s odkazom na právnu úpravu ustanovenú zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ako sa preukazujú údaje o materiálnych podmienkach podľa § 64 ods. 3, písm. c)?

Za údaje o materiálnych podmienkach na poskytovanie sociálnej služby, resp. o ich vytvorení sa považuje inventárny súpis majetku pre poskytovanie sociálnej služby, t.j. materiálo-

technická vybavenosť priestorov na poskytovanie sociálnej služby zodpovedajúci druhu, forme sociálnej služby a počtu prijímateľov sociálnej služby a cieľovej skupine prijímateľov sociálnej služby, napr. interiérové vybavenie, rehabilitačné pomôcky, zariadenia a materiál na vykonávanie terapií, v prípade nocľahárne počet lôžok.

Je pri preukazovaní personálnych podmienok podľa § 64 ods. 5 potrebné v predložennom zozname uviesť aj konkrétne osoby, preukázať ich kvalifikáciu konkrétnym dokladom o vzdelaní, a v prípade zmeny konkrétnej osoby nahlásiť túto zmenu do 8 dní?

Tak ako sa uvádza v § 64 ods. 5, za údaje o personálnych podmienkach sa považuje organizačná štruktúra žiadateľa o zápis do registra, v ktorej je uvedené povolanie zamestnancov, ich kvalifikačné predpoklady podľa § 84 a ich počet pre príslušný druh sociálnej služby, ktoré musia zodpovedať druhu a forme sociálnej služby, počtu a cieľovej skupine prijímateľov sociálnej služby. Ide aj o preukázanie, že v rámci obsahovej náplne predloženej organizačnej štruktúry žiadateľa o zápis do registra ide v tomto smere aj o plnenie personálneho normatívu podľa prílohy č. 1 k zákonu o sociálnych službách – ustanovený maximálny počet prijímateľov na jedného zamestnanca pre príslušný druh sociálnej služby, resp. príslušný druh zariadenia sociálnych služieb a ustanovený percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov. Zákon neustanovuje povinnosť preukazovať odbornú spôsobilosť zamestnancov pri registrácii predložením dokladov o vzdelaní. V čase registrácie budúci poskytovateľ nemusí mať ešte zoznam konkrétnych osôb.

Je právnická alebo fyzická osoba, ktorá sa zaregistruje vo VUC ako poskytovateľ sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách, povinná požiadať o živnosť na účely poskytovania sociálnej služby?

Zákon o sociálnych službách nebráni právnickej alebo fyzickej osobe poskytovať sociálnu službu aj s cieľom dosiahnuť zisk- poskytovanie sociálnej služby môže byť aj podnikaním podľa osobitných predpisov (napr. živnostenský zákon, Obchodný zákonník, výkon samostatnej praxe sociálneho pracovníka podľa § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci).

Zároveň je však potrebné uviesť, že podľa § 62 zákona o sociálnych službách je podmienkou poskytovania sociálnych služieb zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Z uvedeného vyplýva, že ak právnická alebo fyzická osoba napr. získa živnostenské oprávnenie na poskytovanie sociálnych služieb ako voľnej živnosti, je povinná sa na účely vzniku oprávnenia poskytovať sociálnu službu registrovať v súlade s ustanoveniami § 62 a nasl. zákona o sociálnych službách, t.j. až po vydaní živnosti.

Viac:

Podľa § 64 ods. 12 zákona o sociálnych službách u osoby, ktorá žiada o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb, sa poskytovanie sociálnej služby bez cieľa dosiahnuť zisk posudzuje podľa jej právnej formy. V súlade s § 3 ods. 3 je poskytovateľom sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“), ktorou sú subjekty súkromno-právneho charakteru. Pod inou osobou sa rozumie akákoľvek iná právnická alebo fyzická osoba, a to bez ohľadu na jej právnu formu (napr. občianske združenie, nezisková organizácia, registrovaná cirkev alebo náboženská

spoločnosť, fyzická osoba – podnikateľ zapísaná v Obchodnom registri, fyzická osoba podnikajúca na základe živnostenského zákona, spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť). Vzhľadom na právnu úpravu Obchodného zákonníka, ktorý v zásade pripúšťa možnosť právnej formy obchodných spoločností, ktorými sú spoločnosť s ručením obmedzeným a akciová spoločnosť, poskytovať svoju podnikateľskú činnosť aj bez účelu dosiahnutia zisku, ak to osobitná právna úprava nevyklučuje, explicitne sa ustanovuje, nepovažovanie týchto foriem obchodných spoločností na účely zákona o sociálnych službách ako poskytovateľa sociálnej služby bez cieľa dosiahnuť zisk.

Z ďalších ustanovení zákona o sociálnych službách vyplýva, že tento zákon predpokladá poskytovanie sociálnych služieb neverejnými poskytovateľmi nielen na neziskovom základe, ale aj za účelom dosiahnuť zisk, teda na ziskovom základe (t.j. ako podnikateľskú činnosť). Finančná podpora neverejného poskytovateľa sociálnej služby z verejných prostriedkov podľa zákona je viazaná na podmienku neposkytovania sociálnej služby s cieľom dosiahnuť zisk. Neverejný poskytovateľ sociálnej služby teda môže poskytovať sociálnu službu nie s cieľom dosiahnuť zisku alebo môže poskytovať sociálnu službu za účelom dosiahnutia zisku, teda ako podnikateľskú činnosť, a to nie na základe svojho „vnútorného presvedčenia“, ale transparentne a preukázateľne na základe ním zvolenej právnej formy, pod ktorou bude poskytovať sociálnu službu (s individuálnym zvážením všetkých výhod a nevýhod jednotlivých právnych foriem a kalkuláciou udržateľnosti financovania najmä vo väzbe na reálny kúpyschopný dopyt po konkrétnej sociálnej službe v území a právne podmienky možnej spoluúčasti verejných prostriedkov na spolufinancovaní sociálnej služby).

Vydáva VÚC vždy rozhodnutie o výmaze poskytovateľa z registra? § 68 ods. 1 hovorí o prípadoch, kedy VÚC „rozhodne o výmaze“, ale ods. 2 hovorí len o „výmaze“?

V prípade naplnenia niektorého alebo viacerých právnych dôvodov uvedených v § 68 ods. 1, príslušný VÚC vydáva písomné rozhodnutie o výmaze z registra v správnom konaní a oprávnenie na poskytovanie sociálnej služby poskytovateľovi sociálnej služby zaniká odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia o výmaze z registra poskytovateľov sociálnych služieb. V prípade naplnenia niektorého alebo viacerých právnych dôvodov uvedených v § 68 ods. 2, príslušný VÚC len vymaže poskytovateľa z registra, ako poskytovateľa konkrétneho druhu sociálnej služby priamo bez vydania písomného rozhodnutia v správnom konaní a oprávnenie na poskytovanie sociálnej služby poskytovateľovi sociálnej služby zaniká odo dňa výmazu z registra poskytovateľov sociálnych služieb.

Nie je ustanovenie v § 74 ods. 20 v rozpore s § 65 ods. 5, pokiaľ ide o právne nástupníctvo?

Ustanovenie § 65 odsek 5 obsahuje vylúčenie právneho nástupníctva v oprávnení poskytovať sociálnu službu - neumožňuje previesť oprávnenie na poskytovanie sociálnej služby (t.j. registráciu) na inú osobu ani na právneho nástupcu poskytovateľa sociálnej služby, na rozdiel od § 74 odsek 20, ktorý nebráni možnosti právneho nástupníctva (prechod práv a povinností z jedného subjektu na druhý), pokiaľ ide o uzatvorené zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Toto právne nástupníctvo však súladne s § 65 ods. 5 predpokladá vznik oprávnenia právneho nástupcu v týchto zmluvných vzťahov, kontinuálne poskytovať sociálnu službu príslušného druhu na príslušnom mieste jej poskytovania (ako jeho právny predchodca), a to na základe jeho zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb. V prípade prechodu práv a povinností z uzavretých zmlúv o poskytovaní sociálnej služby konkrétneho druhu sociálnej služby na konkrétnom mieste jej poskytovania z jedného subjektu na druhý musí byť teda

tento prechod realizovaný súčasne so vznikom oprávnenia tohto právneho nástupcu poskytovať túto sociálnu službu na tomto mieste jej poskytovania zápisom do registra poskytovateľov sociálnych služieb.

Musí sa sociálny poradca (fyzická osoba) registrovať na VÚC? Alebo iba v prípade, že chce sociálne poradenstvo poskytovať samostatne? A čo robiť v prípade, že sociálny poradca je zamestnanec obce a chce robiť sociálne poradenstvo, prioritne pre obec?

V ustanovení § 16 ods. 2 a 3 sa upravuje, že fyzická alebo právnická osoba môže základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo vykonávať ako samostatnú odbornú činnosť -samostatne len na základe zápisu do registra podľa § 65; špecializované sociálne poradenstvo ako samostatnú odbornú činnosť možno poskytovať za podmienok ustanovených týmto zákonom aj výkonom samostatnej praxe sociálneho pracovníka (len na základe akreditácie na špecializované sociálne poradenstvo udelenej MPSVR SR podľa § 88 až 90 zákona, ktorá je podmienkou zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Z uvedeného vyplýva, že fyzická osoba môže samostatne vykonávať základné sociálne poradenstvo len na základe registrácie na príslušnom vyššom územnom celku. V prípade, že fyzická osoba na základe registrácie poskytuje sociálnu službu, ktorej súčasťou je aj sociálne poradenstvo alebo špecializované sociálne poradenstvo, nie je potrebné sa na túto odbornú činnosť poskytovanú v rámci už registrovaného druhu sociálnej služby cieľovej skupine prijímateľov tejto sociálnej služby registrovať osobitne.

Zamestnanec obce ani obec sa na účely poskytovania sociálneho poradenstva neregistruje, nakoľko poskytovanie sociálneho poradenstva je vykonávané v rámci pôsobnosti obce, ako orgánu verejnej moci podľa § 80 písm. f). Navyše zamestnanec obce nevystupuje ako samostatná fyzická osoba, resp. neverejný poskytovateľ.

Ako sa preukazujú a posudzujú hodnoverné doklady preukazujúce oprávnenosť užívania stavby na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb formou právoplatného kolaudačného rozhodnutia v súlade s ustanovením § 64 ods. 4 prvej vety zákona o sociálnych službách?

V súlade s § 64 ods. 4 prvou vetou zákona o sociálnych službách údaje o priestorových podmienkach na účely konania vo veci zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb sa preukazujú

- ak osoba, ktorá žiada o zápis do registra, je vlastníkom priestorov, v ktorých sa bude sociálna služba poskytovať- poskytnutím údajov potrebných na vydanie výpisu z listu vlastníctva k týmto priestorom (katastrálne územie, číslo listu vlastníctva),
- ak osoba, ktorá žiada o zápis do registra, nie je vlastníkom priestorov, v ktorých sa bude sociálna služba poskytovať, kópiou nájomnej zmluvy alebo zmluvy o výpožičke, ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých sa bude sociálna služba poskytovať, pričom táto nájomná zmluva alebo zmluva o výpožičke musí byť uzatvorená najmenej na čas poskytovania sociálnej služby alebo pri poskytovaní celoročnej pobytovej sociálnej služby najmenej na tri roky.

Ak sa sociálna služba má poskytovať v zariadení sociálnych služieb, údaje o priestorových podmienkach sa preukazujú aj kópiou právoplatného kolaudačného rozhodnutia zodpovedajúceho účelu druhu sociálnej služby a vyšší územný celok vykoná v rámci konania o zápis do registra ohľadku miesta poskytovania sociálnej služby, z ktorej vypracuje zápisnicu.

Viac:

Účelom predloženia kópie právoplatného kolaudačného rozhodnutia je preukázať stavebno - technickú oprávnenosť užívania stavby na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb, čo musí vyplývať z obsahu tohto konkrétneho rozhodnutia (resp. s konkrétne použitou terminológiou tohto účelového určenia vychádzajúcou z práva sociálneho zabezpečenia v oblasti sociálnej starostlivosti, sociálnej pomoci, resp. sociálnych služieb platného v dobe vydania tohto rozhodnutia). Ide o rozhodnutie príslušného stavebného úradu vydané v súlade s § 76 až 84 zákona č. 50/1976 Zb. zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Za právoplatné kolaudačné rozhodnutie na účely § 64 ods. 4 prvej vety zákona o sociálnych službách sa preto považuje aj právoplatné rozhodnutie príslušného stavebného úradu o zmene v užívaní stavby podľa § 85 stavebného zákona, z obsahu ktorého vyplýva stavebno - technická oprávnenosť užívania stavby na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb (resp. s konkrétne použitou terminológiou tohto účelového určenia vychádzajúcou z práva sociálneho zabezpečenia v oblasti sociálnej starostlivosti, sociálnej pomoci, resp. sociálnych služieb platného v dobe vydania tohto rozhodnutia). Ide o prípady, kedy bolo na stavbu už vydané právoplatné kolaudačné rozhodnutie na iný účel a tento sa mení na účel poskytovania sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb v konaní o zmene spôsobu užívania stavby vedenom príslušným stavebným úradom s primeraným použitím ustanovení § 76 až 84 stavebného zákona.

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) nadobudol účinnosť 1. októbrom 1976 a kolaudačné rozhodnutia podľa tohto zákona (s takýmto označením obsahu rozhodnutia) vydávali stavebné úrady až po nadobudnutí jeho účinnosti. U stavieb, ktoré boli dokončené a uvedené do prevádzky (do užívania) podľa príslušných právnych predpisov platných a účinných pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 50/1976 Zb. sa preukazuje stavebno- technická oprávnenosť užívania stavby na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb podľa § 64 ods. 4 prvej vety zákona o sociálnych službách, z príslušných právoplatných rozhodnutí vydaných podľa týchto právnych predpisov, čo však musí vyplývať z obsahu konkrétneho rozhodnutia (napr. právoplatné rozhodnutie o užívaní dokončenej stavby na povolené účely, právoplatné povolenie na uvedenie do trvalej prevádzky (užívania) vydané podľa zákona č. 87/1958 Zb. zákon o stavebnom poriadku).

V súlade s § 104 zákona č. 50/1976 Zb., ak sa doklady (predovšetkým overená dokumentácia), z ktorých by bolo možno zistiť účel, na aký bola stavba povolená, nezachovajú, platí, že stavba je určená účelu, na ktorý je svojím stavebnotechnickým usporiadaním vybavená. Ak vybavenie stavby nasvedčuje viacerým účelom, predpokladá sa, že stavba je určená účelu, na ktorý sa užíva bez závad. Stavebný úrad môže vlastníkovi stavby nariadiť, aby obstaral dokumentáciu skutočného realizovania stavby v prípadoch, keď nebola vôbec vyhotovená, nezachovala sa alebo nie je v náležitom stave. Pokiaľ nie je nevyhnutné vyhotoviť úplnú dokumentáciu skutočného realizovania stavby, uloží stavebný úrad iba vyhotovenie zjednodušenej dokumentácie (pasport stavby).

V pochybnostiach o uznaní právoplatných rozhodnutí alebo iných listinných dôkazov vydaných podľa právnych predpisov v oblasti stavebného práva pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 50/1976 Zb., za právoplatné kolaudačné rozhodnutie na účely § 64 ods. 4 prvej vety zákona o sociálnych službách je potrebné, aby vyšší územný celok, ako príslušný orgán vo veci registrácie poskytovateľov sociálnych služieb, komunikoval z hľadiska vecnej príslušnosti

priamo s príslušným stavebným úradom, resp. Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky, ktoré je ústredným orgánom štátnej správy pre stavebný poriadok.

Na základe problémov pri aplikačnej praxi posudzovania obsahu právoplatných kolaudačných rozhodnutí na účely posudzovania splnenia priestorových podmienok najmä na poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 32a a § 32b zákona o sociálnych službách v konaní o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb podľa § 64 ods. 4 prvej vety zákona o sociálnych službách bola s účinnosťou od 1. januára 2018 novelou zákona o sociálnych službách vykonanou zákonom č. 331/2017 Z. z., vykonaná úprava- precizovanie tohto ustanovenia. Cieľom úpravy, podľa ktorej sa vyžaduje predloženie kópie právoplatného rozhodnutia „zodpovedajúceho účelu druhu sociálnej služby“ je zabrániť neopodstatnenému vedeniu konania o zmene účelu stavby napr. len z dôvodu zmeny názvu už doposiaľ prevádzkovej služby - starostlivosti o deti v jasliach na sociálnu službu v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ak nedochádza k zmene vo funkčnej náplni a dispozičnom riešení priestorov spojenom so stavebnými úpravami, resp. k podstatnému rozšíreniu prevádzky z hľadiska kapacity, resp. k naplneniu iných právnych dôvodov predpokladaných v § 85 ods. 1 Stavebného zákona, vyžadujúcich rozhodnutie stavebného úradu o zmene v užívaní stavby. Predmetné ustanovenie umožňuje akceptovať konkrétne kolaudačné konanie, ktoré bolo vydané a nadobudlo účinnosť v čase platnosti určitých konkrétnych právnych predpisov, a teda je v ňom použitá aj terminológia v danom čase zaužívaná, ktorá nemusí byť totožná s označením služby napr. podľa §32b.

Inými slovami povedané, ak už bolo vydané právoplatné kolaudačné rozhodnutie na účel, na ktorý sa má stavba užívať a pritom ide napr. o poskytovanie starostlivosti o deti napr. od 0-6 rokov, alebo ide o denné centrum, materskú škôlku, detské jasle atď. ide o výkon prevádzkovej činnosti rovnakého druhu- prevádzková činnosť poskytovania sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku zodpovedá doterajšej prevádzkovej činnosti starostlivosti o deti v týchto zariadeniach, pričom presný názov „zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov dieťaťa“ podľa zákona o sociálnych službách v kolaudačnom rozhodnutí nie je opodstatnené vyžadovať. Ide o prevádzkovú činnosť poskytovanú v týchto zariadeniach cieleňú na skupinu detí. Kontinuita poskytovania starostlivosti o deti v predmetných priestoroch, už ako sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku na základe oprávnenia vzniknutého zápisom do registra poskytovateľov sociálnych služieb, nebude v zásade v týchto prípadoch spojená so zmenou vo funkčnom využití priestorov. V žiadosti o zápis do registra žiadateľ o zápis do registra už bližšie špecifikuje vek detí v súlade s poskytovanou starostlivosťou o deti v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a na takto špecifikovanú cieľovú skupinu detí a druh poskytovanej sociálnej služby sa preukazujú v konaní o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb údaje o plnení hygienických podmienok kópiou právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska príslušného orgánu verejného zdravotníctva o uvedení priestorov do prevádzky alebo o zmene v ich prevádzkovaní a o schválení prevádzkového poriadku alebo jeho zmeny príslušným orgánom verejného zdravotníctva.

Môže byť pri registrácii garantom SS predseda správnej rady neziskovej organizácie aj keď nie je v pracovnoprávnom vzťahu s neziskovou organizáciou?

Výnimka v poslednej vete § 63 odsek 3 zákona o sociálnych službách bola ustanovená pre tie prípady, keď nie je potrebné, aby zodpovedná osoba mala k právnickej osobe pri poskytovaní sociálnej služby pracovnoprávny vzťah, ktorým musí byť pracovný pomer. Pracovný pomer je plnohodnotne nahradený tým, že fyzická osoba je spoločníkom alebo členom právnickej osoby.

Spoločník alebo člen právnickej osoby je súčasťou právnickej osoby, ich záujem je identický so záujmami právnickej osoby, je subjektom, ktorý sa zúčastňuje na činnosti a rozhodovaní danej organizácie, obhajuje jej záujmy, jej záujmy sú súladné so záujmami právnickej osoby. Z uvedených dôvodov predseda správnej rady, ktorá je orgánom neziskovej organizácie, sa považuje za člena právnickej osoby a takáto osoba nemusí byť na účely výkonu funkcie zodpovedného zástupcu v pracovnom pomere s neziskovou organizáciou, ak spĺňa podmienky bezúhonnosti, odbornej spôsobilosti a spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu podľa § 63 odsek 3 zákona o sociálnych službách.

Zároveň však právna úprava § 64 ods. 3 písm. h) zákona o sociálnych službách novo ustanovuje povinnosť žiadateľa o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb priložiť k žiadosti o zápis do tohto registra kópiu dokladu preukazujúceho existenciu právneho vzťahu, z ktorého vyplýva záväzok výkonu funkcie zodpovedného zástupcu uvedeného v § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách a opis práv a povinností vyplývajúcich z výkonu tejto funkcie. V prípade spoločníka právnickej osoby alebo člena právnickej osoby môže ísť podľa jej právnej formy o spoločenskú zmluvu, resp. zakladaciu listinu, štatút, stanov, zakladateľskú zmluvu, písomné poverenie na výkon funkcie zodpovedného zástupcu alebo iné relevantné doklady, ktoré obsahujú skutočnosti, resp. náležitosti požadované v § 64 ods. 3 písm. h) zákona o sociálnych službách (záväzok výkonu funkcie zodpovedného zástupcu uvedeného v § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách a opis práv a povinností vyplývajúcich z výkonu tejto funkcie). Tento požadovaný doklad vo svojich dôsledkoch bezvýhradne preukazuje písomný súhlas zodpovedného zástupcu s ustanovením do funkcie a výkonom tejto funkcie pri znalosti obsahu jej vykonávania, nakoľko ide o doklad, ktorý nemožno vyhotoviť bez jeho aktívnej účasti, spolupráce a súhlasu.